

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie Sędziego Sądu Najwyższego P. P.
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 19 października 2023 r.
wniosku SSN K. S. z dnia 5 lipca 2023 r.
o wyłączenie od udziału w sprawie I ZO 42/23
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego K. S. od udziału w
rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 42/23.**

UZASADNIENIE

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego – SSN M. M. wniosła zażalenie na postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2023 r. o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec SSN P. P. Sprawę zarejestrowano w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZO 42/23 i w wyniku losowania przydzielono do rozpoznania SSN K. S.

SSN K. S. złożył w dniu 5 lipca 2023 r. wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie o sygn. akt I ZO 42/23 z uwagi na fakt, że SSN P. P. zna od wielu lat, a obecnie jest on jego przełożonym – Prezesem Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem wnioskodawcy, skutkuje to istnieniem okoliczności tego rodzaju, że mogłyby wywoływać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności w tej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek SSN K. S. zasługiwał na uwzględnienie.

Instytucja wyłączenia sędziego uregulowana została w Dziale II, rozdziale 2 Kodeksu postępowania karnego, w przepisach art. 40-43 k.p.k., które zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023, poz. 217) w zw. z art. 10 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2023, poz. 1093), znajdują odpowiednie zastosowanie w niniejszej sprawie. Zgodnie z przepisem art. 42 § 1 k.p.k. wyłączenie sędziego od udziału w sprawie następuje na żądanie sędziego – którego wniosek dotyczy – z urzędu albo na wniosek strony. Podstawa do wyłączenia zachodzi, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie (art. 41 § 1 k.p.k.).

Zgodnie z jednolitym orzecnictwem Sądu Najwyższego przesłanka „bezstronności”, o której mowa w art. 41 § 1 k.p.k., dotyczy zarówno subiektywnego poczucia sędziego co do własnej bezstronności, jak i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym opartym na zobiektywizowanych czynnikach mogących powodować stronniczość (por. wyrok SN z 18.03.2009 r., IV KK 380/08, LEX nr 491543; wyrok TK z 27.01.1999 r., K 1/98, OTK 1999, nr 1, poz. 3). Do kwestii tej w swoich judykatach odniósł się również Europejski Trybunał Praw Człowieka m.in. w orzeczeniu z dnia 25 lutego 1997 r., w sprawie Findley przeciwko Wielkiej Brytanii. Stwierdził on, że sąd musi być subiektywnie wolny od osobistych uprzedzeń lub stronniczości. Poza tym, musi być również obiektywnie bezstronny, musi więc dawać wystarczające gwarancje wykluczające wszelkie uzasadnione wątpliwości (por. M. A. Nowicki, Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w 1997 r., (cz. I) [w:] Biuletyn Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego, nr 3/1997, s. 39).

Przenosząc powyższe na kanwę niniejszej sprawy zauważyć należy, że SSN K. S. podnosi wątpliwości co do swojego subiektywnego poczucia bezstronności w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 42/23. Stroną w tej sprawie jest bowiem SSN P.P., z którym SSN K. S. łączyć ma znajomość na płaszczyźnie prywatnej. W tym kontekście przyjąć wypada, że jest ona na tyle zażyła, że wnioskodawca upatruje w niej podstawę do wyłączenia, której nie sposób nie uwzględnić.

Ponadto, okolicznością przemawiającą za koniecznością wyłączenia SSN K. S. od rozpoznania omawianej sprawy jest fakt, że łączy go z SSN P. P. zależność służbowa.

Wynika to z faktu, że wnioskodawca pełni obowiązki Sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego, w której SSN P. P. sprawuje funkcję Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą wspomnianej Izby. Dla przeciętnego, bezstronnego obserwatora wskazana okoliczność może budzić w odbiorze zewnętrznym uzasadnione wątpliwości co do bezstronności SSN K. S., a przez to rzutować na wiarygodność wymiaru sprawiedliwości, którego jest reprezentantem.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[M. T.]

[ał]